

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Bezerédy István beigtatása.

Nagy ünnepe van holnap, szombaton Szabadka szab. kir. város polgárságának: *Bezerédy István*, az új főispán beigtatásának ünnepe. Nagy ünnep, amely Szabadka történelmében a haladás új fázisát jelenti, mint ahogy jelezte Biró Károly drnak polgármesterré történt megválasztása.

Szabadka közgazdasága, a város ügyeinek adminisztrációja, kulturája és egészségügye, a társadalmi összetartozandóság érzete, szóval a tudatos haladás minden eleme új napra virradt, s most a virradás átment a reggel világosságába, melyben válllvetve, együttesen kell dolgoznia minden polgárnak azokkal a vezetőkkel, akik a virradást elősegítették.

Mert Bezerédy Istvánt nemcsak személyisége teszi rokonszenvéssé. Nevéhez, a beigtatás ünnepélyének napján, most már programot is fűzhetünk. Nem tudjuk még, mit mond holnap, szombaton, minő programot fog a diszközgyűlés elé terjeszteni, de nevéhez programot mégis fűzhetünk azon kijelentéseinek az alapján, amelyeket már ismerünk. És ezek a kijelentések mélyen bevágnak Szabadka életébe. Ezekből a kijelentésekből joggal következtethetünk arra, hogy most már megvalósulnak azok az óhajok, melyeket hangoztatni meg nem szüntek Szabadka haladásának tántoríthatatlan hívei.

Egy ily óhaj Szabadka egészségügyének fejlesztése. Oly fontos ez az ügy, hogy az a férfiú, aki ezt programjába vette, a mint tette ezt Bezerédy István főispán, Szabadka özszipolgarságának támogatását méltán igényelheti annál is inkább, mert ez alapvető munkája az összhaladásnak. Ezt az ügyet Bezerédy István, az új főispán nevéhez fűzte, Nem hisszük, hogy ezért leplezetlen őszinte örömmel ne üdvözlőné őt Szabadka polgársága.

És az egészségügy fejlesztésével együtt jár a város rendezése, szépítése is. Bezerédy István, az új főispán mindennek megvalósítását programmszerűleg óhajtja, a megvalósításra ener-

giájának, körültekintésének és tapasztalatának összerejével törni fog.

Még vagyunk arról győződve, hogy ez a két pont, melyet programja már ismertetett, oly nagy jelentőségű, hogy mindenképpen az előismerés előlegezésére kényszerít.

De ezeken kívül még egy programpontját ismerjük. És ezt már nem kijelentéseiből, hanem tetteiből. Ez a programpont nagy jelentőségű, e programpont megvalósítása biztosítja minden terv sikerének. Bezerédy István tettel bizonyította már is, hogy Szabadka minden polgárát egy egészségre akarja összeforrasztani, meg akarja szüntetni azt a társadalmi tagoltságot, amely eddig sok jó, sok nemes megvalósításának elejét vette.

Örömmel üdvözölheti tehát Szabadka polgársága a beigtatás ünnepén az új főispánt, bizalommal tekinthet feléje annál is inkább, mert akikre a köztörvényhatóság révén a város ügyeinek vezetését bizta, az új főispánnal egygyek gondolatban, érzelemben, szándékban és akaratban.

* * *

Holnap szombaton már kora reggel kezdődik az installáció ünnepsége, melynek programja a következő:

I. Október 29-én d. e. 6 órakor 21 mozsárlövés, d. e. 7 órakor pedig zenekari riadó jelzi az ünnepély kezdetét.

II. D. e. fél 10 órakor a város törvényhatósági bizottsága diszközgyűlést tart, amelyen a Méltóság ünnepélyesen fog főispáni székébe beiktatni. A közgyűlést a polgármester nyitja meg és innen a törvényhatósági bizottság tagjai, valamint a meghívott vendégek testületileg kísérik a Méltóságát a Szt. Teréz egyházban tartandó isteni tiszteletre.

III. D. e. 10 órakor „Veni Sancte” a Szt. Teréz egyházban.

IV. Visszatérés a közgyűlési terembe — A polgármester újból megnyitja a közgyűlést; küldöttség meghívja a Méltóságát a közgyűlésbe, aki elfoglalja elnöki székét, leteszi az esküt és székfoglaló beszédet tart — A törvényhatóság nevében főispán ur a Méltóságát dr. Bölts József tanácsnok üdvözlö.

V. Közgyűlés után a főispán ur fogadja a küldöttségeket A sorrend következő.

1 Vidéki törvényhatóságok küldöttei: a) Bács-Bodrog vármegye, b) Szeged szab. kir. város, c) Zombor s ab. kir. város, d) Ujvidék szab. kir. város, e) Baja thjf. város

2 Szabadka szab. kir. város törvényhatósági tisztikara

3. Vallásfelekezetek képviselői: a) Rom. kath. lelkészek d) Gör. kath. hitközség, c) Izr. hitközség, d) Ev. ref. hitközség, e) Ág. ev. hitközség.

4. A hadsereg tisztikara. 5. Kir. törvényszék (járásbíró, ügyészség) 6. Ügyvédi kamara. 7. Kir. közjegyzők. 8. Kir. erdőfelügyelőség. 9. Állami anyakönyvi hivatal.

11. Községi tanintézetek együttesen: a) Főgymnasium, b) Polgári leányiskola, c) Polgári fiúiskola, d) Községi elemi iskola, e) Zenede, f) Ipariskolák, g) Kereskedelmi iskola.

12. Állami tanítónőképezde 13. Állami gyermekmenhely 14. Kir. adóhivatal. 15. Kir. posta- és távirat hivat. 16. M. kir. államvasutak. 17. Ipartestületek és betegsegélyző-pénztár. 18. Ó-Morovica község. 19. Magyar Kanizsai választókerület községei. 20. Egyletek, pénztézetek és magántestületek a bej. lentés sorrendje szerint

VI D. u. 2 órakor az „Arany Bányá” szálloda éttermeiben diszebed.

A vendégek.

A bejelentett vendégek nagyobb részt már megérkeztek és részben holnap a reggeli vonattal jönnek.

A rendező bizottság eddigi tudomása szerint a következő vendégek fejják megjelenésükkel az impozans ünnepély fényét emelni:

Bacs-Bodrogmegye küldöttsége *Latinovits* Pál főispán vezetése alatt: *Harácson* Gyula alispán, *Mikosevits* Kanut főügyész. *Skultéty* Ferenc árvaszéki elnök, *Tirczay* Dezső és *Matkovics* Béla főszolgabírók, dr. *Pavlovics* Simon t. főorvos, *Gromon* Dezső, báró *Vojnits* István, *Piukovics* József *Latinovics* Géza, dr. *Molnár* Károly, *Eigl* József, *Dungyarszky* Lázár, *Lelbach* Konrad, dr. *Récei* Ede, *Fernbach* Károly, *Vissy* Károly és *Szalay* Frigyes bizottsági tagok.

Zombor város küldöttsége dr. *Alföldy* Árpád h. polgármester vezetése alatt: dr. *Baloghy* Ernő, *Drakulics* Pál, dr. *Falcione* Nándor, *Fehér* Gyula, *Kockár* Zsigmond, dr. *Króncics* István, *Kozma* László, *Kupuszáevits* Milán és *Radány* Péter.

Ujvidék város küldöttsége *Szalay* Lajos kir. tanácsos polgármester vezetése alatt dr. *Demetrovics* Vladimir főkapitány, dr. *Balla* Aladár t. főügyész, *Profuma* Béla főjegyző, *Csirikics* Milán gör. kel. esperes, *Molnár* Hugó ev. ref. lelkész, *Szlávy* János kir. közjegyző, *Brunner* Ede gyáros és dr. *Nemes* Sándor ügyvéd és lapszerkesztőből álló küldöttség.

Baja város küldöttsége dr. *Hegedüs* Aladár polgármester vezetése alatt *Szutrély* Lipót, *Vojnich* Dániel dr. *Ladányi* Mór, *Müller* József, *Sziklai* Zsigmond, dr. *Denneberg* Kálmán, dr. *Hermann* Adolf, dr. *Lemberger* Armin, dr. *Nikolaus* Béla és dr. *Nyirati* János bizottsági tagok.

Szeged *Gaál* Endre dr. tanácsnok, *Csernovics* Agenor és *Várady* Ignác törvényhatósági bizottsági tagok képviselik,

A magyarkanizsai választókerület községeinek Magyarkanizsa, Ada Mohol és Martonos 40 tagu küldöttsége *Buday* Pál főszolgabíró vezetése alatt.

Ómorovica község hét tagu küldöttsége.

Ezen kívül a következő előkelőségek: *Zikó* Milán főispán, *Wodiáner* János, *Herceg* Ferencz *Weiner* Gyula, *Papp* Géza, *Rudnyánszky* Béla dr. *Ivánovics* Iván országgyűlési képviselő, *Bezerédy* Viktor min. tanácsos, dr. *Bársony* István egyetemi tanár, *Bezerédy* Béla, *Töley* József gyáros,

Lisznyai Tihamér festőművész, *Milodánovits* Simon, *Gräf* Nikáz, *Sztankovics* György, *Rohrer* Károly kir. közjegyző.

Az 1905. évi állami költségvetés. Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház mai ülésén terjesztette be az 1905. évi állami költségvetést. A költségvetési tervezet a múlt évihez képest nagyobb számokkal dolgozik, aminek jelentőségét külön kiemelni felesleges. Az előirányzat szerint a rendes kiadások összege 1,067,865,273 korona, a múlt évihez képest 43,227,949 koronával több; a rendkívüli kiadások összege és pedig az átmeneti kiadások 82,195,067 korona, a tavalyinál 32,907,852 koronával több, a beruházások összege pedig 87,821,098 korona, a tavalyihoz képest 28,409,378 koronával kevesebb.

Ezekkel szemben a rendes bevételek összege 1,101,557,276 korona, a múlt évihez képest 20,180,472 koronával több, a rendkívüli bevételeké pedig 136,522,582 korona, a tavalyinál 27,217,432 koronával több, tehát összesen 47,397,904 koronával több.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Sajáttudósítónktól. —

Budapest, 1904. okt. 28.

Lukács László pénzügyminiszter napja van ma. A jövő esztendei költségvetést nyújtotta ma be és elmondta annak a kapcsán szokásos expozét. A tizenegyedik költségvetést terjesztette elő, ime ezzel a pénzügyminiszter és ez a mai jubilaris expozé szintén azt jelenti, hogy az *állam jövő esztendei mérlege többlettel zárul*. Az expozé iránt innen is, tulnan is nagy érdeklődés nyilvánult.

— Szóval ma van az állam közgyűlése — jegyezte meg *Rákosi* Viktor csak hogy nem mi kapjuk, hanem szétjük az osztalékokat.

A nemzeti párt a Rába szabályozásáról tárgyal. *Batthányi* Tivadar gróf a helyszínén volt, hogy a dolgot tanulmányozza és vélekedése az hogy az érdekeltségre túl sok terhet ró a munka kivitele. Ilyen irányban *Batthányi* gróf határozati javaslatot nyújt be.

A Ház egyre népesedik és bejött *Lukács* László pénzügyminiszter is Tömött fekete táskáját egy szolgál cipeli utánna. A pénzügyminiszter elhelyezi tárcáját az asztalon, aztán *Tisza* István gróf kormányelnököt keresi fel, a kivel hosszabban konferált. A mai eset alkalmából a kormány valamennyi tagja felvonult.

A pénzügyminiszter újra megjelent. Farkas János terembiztos, hatalmas csomagot hozott utána: a zárszámadásokat. A csomagot a kormányelnök asztalán helyezik el. **Lukács** László ismét elhagyja a termet, kalapját azonban asztalán felejtette.

A karzat is mutatós ma. **Tisza** István gróf miniszterelnök most fogja az asztalon levő csomagot és a földre helyezi.

Háromnegyed tizenegy óra volt, amikor az elnök az ülést megnyitotta.

Elnök: Percel Dezső.

A jegyzőkönyvet hitelesítik.

Elnök: A miniszterelnök kíván előterjesztést tenni.

Tisza István gróf az ország tavalyi állapotáról szóló jelentést és a tavalyi zárszámadásokat nyújtja be.

Elnök: A pénzügyminiszter ur kíván előterjesztést tenni. (Halljuk! Halljuk!)

Lukács László pénzügyminiszter feláll, hogy expozéját elmondja.

Végül konstatálja, hogy a bevétel 1.238.079.849 korona, a kiadás 1.237.881.438 korona és így 1905-re végeredményben 198.411 korona felesleg mutatkozik. (Viharos éljenzés jobb oldalon.)

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter bemutatja az országos statisztikai hivatal 1905. évi munkatervét.

A ház ezután harmadik olvasásban elfogadja az olasz kereskedelmi provizóriumot.

A virilisták névjegyzéke.

Az igazoló választmány már összeállította az 1905. évre szóló virilisták névjegyzékét. A névjegyzék első felét ma közöljük. Holnapi számunkban közöljük a jegyzék végét. A csilaggal jelöltek adója kétszeresen van számítva.

*Vermes Gábor ügyvéd 21441 K 66, Krausz Miksa ker. 18855 K 29, *dr. Vojnic Gyula ügyvéd 10606 K 36, *Törley Gyula gazdász 9447 K 42, *ifj. Vojnic Sándor gazdász 9447 K 42, *dr. Purgly Sándor ügyvéd 8765 K 44, *Miloszávlyevics Milán ügyvéd 7649 K 96, Halbrohr Adolf birt. 6613 K 01, b. Vojnic Simon birt. 6133 K 23, ifj. b. Vojnic István birt. 5878 K 33, Geiger A. Mór birt. 5859 K 65, *dr. Lipozenics Lázár ügyv. 5283 K 86, id. Vojnic Sándor birt. 5255 K 28, Deák István birt. 5234 K 38, Prokesch Mihály birt. 5224 K 42, *Mamuzsich Lázár ügyv. 5199 K 50, *dr. Manojlovics Vladisláv ügyv. 4920 K 02, *dr. Biró Károly ügyv. 4679 K 92, Molczér Károly vállalkozó 4636 K 50, *Pertich Mihály ügyvéd 4626 K 98, Vörös Ernő birt. 4527 K 24, Kunetz Ignác birt. 4407 K 04, *Regényi Lajos ügyv. 4306 K 94, Rohony Lőrinc birt. 4182 K 71, Hartman Ráfael birt. 4049 K 84, *Haverda Boldizsár ügyv. 3882 K 93, Sztantics János birt. 3803 K 26, *Mamuzsich Félix plébános 3663 K 56, Dimitrevics Boldizsár birt. 3511 K 98, *Reichl Ferenc építész 3386 K 80, Medgyánszki Sebő birt. 3375 K 08, Vermes Károly birt. 3303 K 14, *dr. Dobrojevics Plátó orvos 3303 K 42, Magyar György birt. 3173 K 96, *Antonovics Mátyás közigyőző 3150 K 26, Kiss Ábel birt. 3009 K 98, *Vojnich H. Antal birt. 2706 K 18, Vujkovic Cv. Lőrinc birt. 2627 K 33, Kunetz Albert ker. 2530 K 67, Manojlovics Szevetkó birt. 2524 K 65, *dr. Vojnich Dezső ügyv. 2507 K 72, Conen Vilmos birt. 2443 K 44, Sztipits János birt. 2351 K 65, Lichtneckert A. drás birt. 2349 K 17, *id. Gálffy György gyógyszerész 2177 K 96, Peits István birt. 2171 K 89, Rádics János birt. 2126 K 92, Manojlovics Szanko birt. 2093 K 64, Malagurszki János birt. 2050 K 25, Rádics Dusan birt. 2028 K 64, Rieger Mihály keresk. 1999 K 46, Löwy

M. Lipót keresk. 1979 K 99, Vukov Márk birt. 1936 K 25, Sztipics Albert (Józseffi) keresk. 1937 K 77, *Varga Károly ügyvéd 1925 K 54, Farkas János keresk. 1915 K 64, Dulics Márk birt. 1909 K 41, *Hoffmann József ügyvéd 1884 K 44, Malagurszki Boldizsár birt. 1883 K 43, Lipozenics János birt. 1859 K 26, Vermes Nándor birt. 1830 K 78, Báics Gergely birt. 1825 K 94, Dulics Péter (Lukácsfi) birt. 1798 K 82, *dr. Antonovics József orvos 1788 K 66, Dulics József birt. 1756 K 18, Kuluncsics Tamás birt. 1740 K 46, *dr. Janiga János ügyv. 1705 K 04, Vujkovic C. Pál birt. 1699 K 71, *dr. Dominusz Simon ügyv. 1611 K 62, *b. Vojnich Béla gazdász 1597 K 86, Berec Gábor birt. 1590 K 2, b. Szekenderovics Máté birt. 1583 K 35, Wachsmann Jenő gyógyszerész 1537 K 44, Milodánovics János birt. 1521 K 36, Sztipics Miklós birt. 1503 K 80, Lendvay Antal birt. 100 K 85, Sztójkovics Dusan keresk. 1498 K 86, Hoffmann Máté birt. 1494 K 14, Vince Dániel birt. 1472 K 36, Fazekas Lajos építész 1466 K 36, Romics Antal birt. 1463 K 29, Lendvay Jeromos birt. 1457 K 64, *Mérey Ágoston tanár 1455 K 24, Vass Ferenc birt. 1452 K 30, *dr. Blau Géza ügyvéd 1433 K 68, Wittman Károly vendéglős 1426 K 27, Vujkovic C. Lukács birt. 1425 K 87, Lipozenics Lajos birt. 1397 K 32, *dr. Reiser Lajos ügyv. 1374 K 96, Kramer Antal keresk. 1372 K 55, Faltum Antal birt. 1350 K 57, *Iványi István tanár 1346 K 88, Aradszki Pál birt. 1337 K 85, Malagurszki Antal birt. 1324 K 10, Pietl Rókus birt. 1300 K 34, Pércsics Péter birt. 1297 K 73, *dr. Rádics Péter orvos 1296 K 40, *id. Frankl István tanár 1295 K 92.

(Folyt. köv.)

HIREK. TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Október 29. Bezeredy István, főispán installációja.

Október 31. Bezeredy főispán beigtatása Baján.

November 6. és 20. Agarászversenyek. **Pót vásár.** Baján f. hó 6-án és 7-én pót vásár.

Országos vásár. Ujvidék, október 29, 30, 31-én, Jánoshalom (Jankovác): október hó 31.

— **Schmausz Endre a királynál.** Volt főispánunkat **Schmausz** Endrét Ő Felsege tegnap délelőtt az általános kihallgatások alkalmával fogadta. **Schmausz** a felmentése alkalmával kapott kitüntetést köszönte meg a királynak.

— **Kitüntetett ezredorvos.** A hivatalos lap mai száma hozza, hogy Ő Felsege dr. **Csajdy** Gábor szabadkai 4. honvédszázadbeli ezredorvosnak sok évi hű, buzgó és eredményes szolgálatainak elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **A reformáció ünnepe.** A helybeli ev. ref. egyház f. hó 31-én hétfőn ünnepli meg a reformáció kezdetének évfordulóját. Ebből az alkalmából reggel 8 órakor ünnepi istentisztelet fog tartatni a Széchenyi-téri inaházban.

— **Uj tablabiliró és járásbiró.** A szegedi kir. itélőtábla birói kara ismét új erővel gyarapodik. A hivatalos lap mai száma hozza ugyanis, hogy a király dr. **Grün** József zombori törvényszéki birót a szegedi táblához biróvá nevezte ki. Ugyancsak ma adja tudtul a hivatalos közlöny, hogy **Kósa** Károly zombori járásbirósági albiró ugyanoda járásbiróvá nevezetett ki.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. **Schwitzer** Dániel és dr. **Tordai** Izsó ügyvédek Szabadka székhelyvel az ügyvédek-ről vezetett lajstromba felvette.

— **Érdekes ásatások.** Gubitz Kálmán monostorszegi iskolai igazgató, Léderer Arthur és Károly csókai nagybirtokosok meghívása folytán f. hó 18-án — mint onnan írják — a csókai »Kremenyák« nevű ősemberi telepen ásatásokat végzett. Az ásatások során felszínre került egy őskori putri lakás igen sok tartozéka, sőt a lakás közvetlen közelében egy zsugorított helyzetben fekvő emberi csontváz is. A leletek egy része a teletulajdonosok kívánságára a Nemzeti muzeumba, egy része pedig az anthropologiai és a geologiai intézetbe jutott. Az érdekes ásatásokat a jövő nyáron folytatni fogják.

— **A szabadkai szociáldemokraták** pártszervezete f. hó 30-án d. e. 10 órakor, a régi gimnázium udvarában nyilvános népgyűlést tart. Napirend: 1. a parlament, a tőke és a nép; 2. a munkás nép helyzete; 3. melyik párt küzd a népért. — A női munkások egyesületük megalakítása érdekében ugyancsak vasárnap délután 3 órakor, a Széchenyi-tér, Kolonics-féle ház kerthelyiségében gyűlést tartanak, melyen **Gárdos** Mariska, budapesti elvtársnő fog szónoklatot tartani a szervezkedés fontosságáról. Napirend: a női munkások helyzete; a szervezkedés célja és haszna; az alapszabályok felolvasása.

— **Egy koresmáros meggyilkolása.** Ujvidékről jelentik: Bozsilác Gyóka kocsis a napokban betért Bródy József szalonka-utcai nyilvános házába és egy pohár pálinkát rendelt. Bródy nemcsak nem adott pálinkát, hanem elverte vendégét és kitette az utcára. Bródy körülbelül félóra mulva kinézett az utcára, de vesztére; Bozsilác, kezében egy nyitott bicskával be akart menni a házba, hogy ott maradt kalapját kihozza, de Bródy nem eresztette be, miből újra verekedés támadt s ennek eredményeképp Bozsilác kését beleütötte Bródy mellébe, aki összerogyott és csakhamar elvérzett. Bozsilác elszaladt, de a rendőrség reggel felé elfogta és kihallgatta. Kihallgatásakor semmire sem emlékezett s egyre nagy részegségét hangoztatta. Átadták az ügyészségnek. A meggyilkoltat feleségén kívül 4 gyermeke siratja.

— **A szerelme bosszúja.** Tegnap este 10 óra tájban előbb hangozó vitatkozás, majd tettlegességek, pofozkodások zaja háborította meg a Batthyányi utca éjjeli csendjét. Egy fiatal emberekből álló társaság tagjai tüztek össze a koresmárból kijövet az arra haladó Krnyajszky Péter kereskedősegéddel. A társaság egyik tagja: Szuvajcsics Lázár már régi haragosa Krnyajszkynak, akivel állítólag egy leány miatt tüzött össze. Az ittas emberek meglátva az utcán Krnyajszkyt neki támadtak és Szuvajcsics azzal fejezte be az utcai inzultálást, hogy bicskáját gyűlölt vetélytársa oldalába mártotta. A mentők a sulyosan, de nem életveszélyesen sebesült fiatal embert a kórházba szállították, Szuvajcsics ellen pedig a rendőrség a bünvádi eljárást megindította.

— **A bor áldozata.** Sok bajt okoz a bor, különösen ilyenkor, szüret idejében. A napokban is történt mint Almásról írják — egy tragikus eset. Müller József almászföldi lakos részeg fővel hazafelé bandukolt. Utközben egyik kebelbarátja, Manholder Antal háza elé ért. Nyomban az az ötlete támadt, hogy a jóbarátot felköltsi s magával viszi. De hiába döngötte a kaput, senki se mutatkozott. Müller ekkor türelmetlenség-

ében válláról levette fegyverét s azzal a kapun át a konyhaajtóra lött. Abban a pillanatban azonban, midőn a fegyver elsült, megnyílt az ajtó. A lövés tehát nem az ajtót, hanem annak küszöbén levő Manhold Antalnért érte, ki sok sörétől találva, nyomban összeesett. A 24 éves fiatal asszonynak 14 serét furódott a mellébe és hasába. Most élet-halál közt lebeg. Müller ellen megindították az eljárást.

— **Tombola az Otthonban.** Holnap, szombaton este az Otthon kávéház helyiségében a közkedveltségű tombolaestély ismét meg fog tartatni. A szép és értékes nyereménytárgyak **Neuhaus** Bernát Kossuth-utcai divatüzletének kirakatában láthatók. Az estélyen **Hasy** Kálmán kitűnő zenekara játszik.

— **Felgyújtotta a házat.** Zsablyáról írják: Vukobrád Ráda, zsablyai parasztgazda könnyen akart pénzhez jutni. Gondolt egyet és a Zsablya mellett levő szálláson alig pár száz koronát érő viskóját 3000 koronára bebiztosította. Alig kapta meg a biztosítási kötvényt, a mi f. hó 22-én történt, a biztosított házat felgyújtotta. Póru jár, mert a rendőrség rájött a turpisságra és sikeresen megindította a rafinált gazda ellen, biztosítási csalás miatt, a nyomozást.

— **Házasság hatráridőre!** Mióta egy angol tudós felvetette ezt az eszmét, nem mulik el nap, hogy szakértőktől pro és kontra véleményeket ne közölnének az újságok. A leközölt vélemények halomszámra szaporodnak, az egész vitatkozás maholnap elvizenyősödik és a helyzet még sem tisztázódott. Mennyivel világosabb és es egyöntetűbb a szakértők véleménye az Első Alföldi Cognac-gyár R.-T. kecskeméti pálinkafőzdejében gyártott barackkülönlegességeket illetőleg. E felett nem vitatkoznak! Kimondták egyértelműleg, hogy azok kellemes ízűknél és tápláló erejűknél fogva az egészségre jótékony hatással vannak. A gyárvezetőség kívánatra küld mutatványszámot a Barackk Hiradóbol.

A háború.

A háborura vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

London, okt. 28.

Lansdowne márki ma délután ugy nyilatkozott, hogy nem osztja azt a rendkívül sötét felfogást, melyet tegnap egyebütt tanusítottak. Reméli, — ugymond — hogy nemsokára határozott és kielégítő nyilatkozatot fog tehetni, hogy ha e pillanatban ez a nyilatkozat megtétele nem is lehetséges. Bár időhatárt nem tüztek ki, mégis parancsoló szükségesség lesz a kérdés kielégítő elintézése, mielőtt az orosz hajóhad utjának egy bizonyos pontját elérte volna.

London, okt. 28.

Diplomáciai körökben hire jár, hogy Anglia Rosztdesztvenszki admiralist személyileg teszi felelőssé a történetekért és ezért nem fog ragaszkodni ama feltételhez, hogy a tiszteket megbüntessék.

Fiume, okt. 28.

A Fiumében levő angol hajók f. l. sőbb parancsra ma éjjel indulnak utnak és szombaton érkeznek Malatába. Ott már várja őket a további

parancs, melynek értelmében szintén részt vesznek a balti flotta elleni tüntetésben. Egy torpedóüldöző már ma délután elindult és három további csatahajó éjjel indul. A hajórajnak Polában levő részeivel a nyílt tengeren fognak egyesülni. A Fiuméba utban levő »London« csatahajó a nyílt tengeren kapta a parancsot, hogy rögtön forduljon vissza és Maltában találkozzék a többi hajóval.

London, okt. 29.

A balti hajóraj Vigoból három megsérült hajó kivételével elindult. A spanyol kormány engedélyt adott hogy a megsérült hajókat a kikötőben kijavítsák.

London, okt. 28.

Vigói Lloydhir szerint az orosz hajóhad valószínűleg holnap indul utnak.

London, okt. 28.

Az ideérkezett gőzösök legénységének állítása szerint ezek három orosz hajót láttak hat mértföldnyire a Cies-szigetektől menet közben. Reggel 3 órakor Finiszterrefok magasságában hat torpedónaszáddal találkoztak. Azt hiszik, hogy ezek azok a hajók, a melyek a most horgonyzó páncélosokat várják.

London, okt. 28.

A Reuter-ügy rökség kijelenti, hogy az angol kormány azt a váratlan támadást, a melyet a balti hajóhad egy cirkálója intézett pár órával az északi-tengeri események előtt egy norvég gőzösrre, megerősítésül tekintti annak, hogy az oroszoknak a halászok ellen intézett támadása ugyancsak inprovizált volt.

TAVIRATOK.

Kisiklott vonatok.

Pozsony, okt. 28. Tótmegyer állomásnál az éjjel 1/2 órakor a 265. sz. tehervonat négy kocsija kisiklott és a kisiklott kocsik három vágányt eltorlaszoltak. A közlekedés akadályoztatván, a bécs—budapesti személynvonat 5 órai késést szenvedett.

Éjjel 1 óra 5 perckor Szered állomásnál nyolc teherkocsi siklott ki. A forgalmi akadály elhárításán ma reggel 9 óráig dolgoztak. Sem Tótmegyernél, sem Szerednél emberéletben kár nem történt.

A főpostai ékszerlopás.

Budapest, okt. 28. A főpostán elkövetett ékszerlopás tárgyában ma délelőtt a rendőrség nyomokra akadt. Megtalált ugyanis 3 drb fülbevalót. Az egyik a József-körut 2. sz. alatt levő zálogházban lett elzalogosítva 1200 korona értékben, a másik a Ferenciek-tere 4. sz. alatti zálogházban 850 koronára, a harmadik a Kecskeméti-utcai Redlich-féle zálogházban 250 koronáért.

Amint a rendőrség megállapította, az ékszereket Imrédi Pálné, sz. Pohner Jolán, egy pénzügyminiszeri titkár elvált neje zálogosította el, aki most Papp Ferenc, egy állítólagos újságíróval él. A rendőrség mindkettőt nyomozza.

Gyilkos kincésők.

Nagyvárad, okt. 28. A babonás pénzvár oláhság közt nem először történik a következő véres kincéső tragédia. Krajován történt, hogy tegnap éjszaka Szelezsán Péter és Goldis Jozsif a faluban járt cigány asszony jóslása szerint kimentek a szomszédos erdőbe kincset ásni. A megjelölt helyen azonban már ott találták Gál

Pétert és a feleségét. A féltékeny kincskeresők botokkal támadták meg a szerencsétlen embert és félholtra verték. A felesége haldokolva vitte haza Gál Pétert, aki reggelre meghalt.

Reclam

Naptárak

minden szakmának

a legdiszesebb

|||kivitelben|||

a legjutányosabban kaphatók

Kladek és Hamburger

o o könyvnyomdájában. o o

MULATSÁGOK.

— **A Szabadkai Általános Munkás Dalkör Asztaltársaság** Klazsik Lehel karnagyuk vezetése alatt folyó évi november hó 20-án a „Szarvas“ vendéglőbe zártkörű Katalin bálát rendez. Belépti-díj személynként 1 korona. Este a pénztárnál 1 korona 20 fillér. Kísérő anyák belépti-díjat nem fizetnek. Kezdeté este 7 órakor Jegyek előre válthatók a Dalkör helyiségében, az összes szakszervezeteknél és a rendezőségénél. A meghívók kívánatra felmutatandók. Akik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak a rendezőséghez. Azon postásnő, aki legtöbb levelező-lapot elad, vagy aki legtöbbet kap, ugyszintén a legtöbb-ször házasuló nő csinos ajándékban részesül. Felülfizetések, tekintve a jótékony célt, köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Jó zenéről gondoskodva van.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Aki nem tud lemondani.

— Esküdszéki tárgyalás. —

A szerelem sötét verem. Semmi-féle indulat nem keríti oly gyorsan hatalmába, nem taszítja oly hirtelen a bűn ösvényébe az embert, mint a szerelem. Ez vitte Soós Birkás Pétert ma a vádlottak padjára.

Soós Birkás Péter topolyai legényember halálos szerelemmel vonzódott Tóbiás Margit nevű leányzóhoz, azonban minden közeledése hiábavaló volt, szerelme nem talált viszonzásra és a szülők oda is adták leányukat annak a legénynek, aki szerintük érdemes volt, hogy fiukká fogadják.

A mellőzött legény nem tudott lemondani arról, akihez szíve szerint vonzódott és elhatározta, hogy bosszút áll a mellőzésért.

Szeptember 5-én, amikor a leány polgári esketése végbement, megvárta a város háza előtt az új párt és mikor kiléptek a kapun rálőtt a menyasszonyra, akit azonban a golyó csak jelentéktelenebbül sebesített meg.

A szabadkai esküdszék ma itélt a szerelmes legény fölött dr. Polgár József elnöklete alatt. A vádhatóságot dr. Acél Imre kir. alügyész képviselte. Vádlottat dr. Csillag Károly ügyvéd védte.

Vádlott kihallgatása alkalmával erős felindulással és beszámíthatlan lelkiállapotával védekezett és azt állította, hogy hütlensége miatt állt boszút a leánynon. A tanúk azonban azt vallották, hogy senkinek sem volt arról tudomása, hogy a leány viszonzta volna vádlott érzelmeit, aki egy izben a leány apjának fenyegető levelet is irt.

Az esküdtek verdiktjükben erős felindulásban megkísérelt szándékos emberölés büntetést állapítottak meg, minek alapján a kir. törvényszék Soós Birkás Pétert másfél évi börtönbüntetésre ítélte.

Védő az ideiglenes szabadlábra helyezést kérelmezte, aminek azonban hely nem adatván, ezen határozat nemkülönben a 92. §. nem alkalmazása miatt semmisségi panaszszal élt.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Irta: Dugovics Imre. 55.

Mikor a sztaresina elhallgatott, a jelenlévők sztaresinát maguk között a teendőket, s azután az éj sötétjében távoztak a nagy eljegyzésről. Az otthon maradt háznép pedig pihenni tért. Blagojo a sztaresina mellé feküdt a szőnyegre. A sztaresina most már a handsárjával a feje fölött aludt nyugodtan mint a gyermek, s a harczok elképzelt zaja volt altató danája. Másnap reggel a sztaresina, Blagojo és Nedelja a papnál intézték el az esküvő teendőit. A pap, aki beavatott volt, az esküvő részleteinek megbeszélése közben a szabadságharc előkészületeinél szükséges körülményekre oktatta ki három hívét. Magára vállalta, hogy utbaigazítja azokat, akik az esküvő előtt indulnak Dobrának és a Sztara Planina vojvodájának táborába. Az egyházfit megbizta, hogy várja a helységen kívül az érkezőket, s akik magukra hagyatva is elindulhatnak a táborok felé, azokat bocsássa a helység megkerülésével utnak. A Kmetnek (a falu birájának) a török hatóságnak is bejelentették az esküvőt.

És a napok lázas izgatottságban folytak egymás után. Az első négy nap majdnem száz junak (vitéz), kelt át a hegyekre a Zlidol völgye felé. Huszonöt hajduk, a környék legkiválóbb emberei, már a lakodalmas házból várta az esküvőt. Mindennap szaporodott a szabadságharcosok száma. Hoztak már hírt arról is, hogy Berkovecz körül megtámadtak néhány katonai őrzőjratot, s levették őket. Ez azonban, amint hírül hozták, gyanút keltett a törökökben, s a caribrodri aga a lakodalmas házat figyelemmel kísértette. A kmet, aki a dologról értesült, közölte a pappal a törökök gyanakodását, ez meg a Sztaresinát és Blagojót figyelmeztette. Óvatosságot kellett lenni, fékezni kellett az örömet, intézkedni kellett, hogy az esküvő napján a törökök esetleges támadását vagy visszaverhessék, vagy kikerüljék. Megnyugtatólag hatott a kedélyekre, hogy a kmet, a nyolczvan éves agg magára vállalta a felelősséget arra az esetre, ha a török katonaság megtámadná a lakodalmas népet. Napirenden volt a menyasszonyok rablása, s a szófiai pasa,

Pazvano, ilyen esetekben még katonáit sem hagyta büntetlenül. A Kmet magára vállalta, hogy az esetleges támadást menyasszonyrablási kísérletnek tünteti föl Szófiában és az aga előtt. Ha sikerül, úgy megmenekül, ha nem, ő esik csak áldozatul. De időt csatározások hajdukok, s főlősleges csatározások nélkül érhetik el a leányvojvodának és a Sztara Planina vojvodájának táborát.

Folyt. köv.)

Fiatalszolgálat

ember

16—17 éves, aki legalább 6 elemet végzett, a nagytözsébe mint segéd felvétetik. Ugyanott 14—16 éves jó házból való

• boltiszolga • felvétetik.

Az amerikai kivándorlásról.

Az amerikai kivándorlás ügyét sehogyan sikerült úgy elrendezni, hogy végre rend is legyen. Valahány hatóság van, a vidéken, mind más-más magyarázatot ad a kivándorlási törvénynek Olvasóink és előfizetőink az utóbbi napokban nagy számban fordultak hozzánk felvilágosításért s panaszos leveleikben arra kérnek, mondjuk meg nekik miképp is áll tulajdonképpen a kivándorlás ügye. Egyik-másik azt is panasolja, hogy nem kapott utlevelet, vagy csak hosszú utánjárás és nagy kellemetlenségek árán juthatott hozzá. Miután a levelekre külön-külön nem felelhetünk, e helyütt adjuk meg a kivánt felvilágosítást:

Gróf Tisza István miniszterelnök ki fejezetten kijelentette a képviselőházban, hogy a kivándorlót semmi körülmények között sem akarja megfosztani a maga szabad elhatározásától. Mindenki arra utazhatik, a merre utazni akar. A miniszterelnök ugyancsak a képviselőház nyílt ülésén hangsúlyozta, hogy egyetlen egy kivándorlót sem fognak arra kényszeríteni, hogy Fiumén keresztül tizenegy el az ország. Ezen az utvonalon igazennyel napot kell a tengeren tölteni, hogy Amerikába eljussunk. A községi és körjegyzőket utasította ugyan a magyar kormány, hogy a kivándorlóknak a nemei természetű napos amerikai utazást ajánlják, ám a jegyzők ennél tovább nem mehetnek. Ajánlani ajánlhatják a hosszabb tengeri utazást, de nem kényszeríthetnek rá senkit. Mert ha a kivándorló kijelenti, hogy Brémán keresztül akar utazni, ahonnan hét nap alatt éri el Amerikát, a jegyző az utlevelet Brémán át is köteles kiállítani. Az esetben azonban, ha a jegyző ezt mégis megtagadná, a kivándorlónak jogában áll a jegyző ellen azonnal panaszt emelni a vármegye alispánjánál. A vármegye alispánja majd elrendeli, hogy a jegyző adja ki a kivándorlónak a brémai utlevelet. Ha mégis akadna valaki, aki a kivándorlót egyéni szabadságától megfosztva, kényszeríteni akarja a nemei utra, az ellen sürgősbeadványt kell intézni gróf Tisza István miniszterelnök mint belügyminiszterhez Budapestre. A miniszterelnök kétségtelenül igazságot fog tenni. Aki a brémai utlevelet megkapta, Oberbergen keresztül akadálytalanul utazhat Brémába onnan hét nap alatt semmi esetre se ijedjen meg. Az ügynök vagy megbízott senkit le nem tartóztathat s ha valamelyik mégis megkockáztatná, azt az ügynököt nyomban föl kell jelenteni a miniszterelnöknek, még pedig az a legcélszerűbb, ha a kivándorló ott, a hol feltartóztatják, rögtön sürgősblankettát kér és az ügynököt gróf Tisza István miniszterelnök budapesti címére szóló táviratban kéri meg-

büntetni A miniszterelnök ilyen esetekben tüstént intézkedik, hogy a kivándorló szabadon utazhassék, sőt arra is kell, hogy gondja legyen, hogy az ügynököket megbüntessék. A miniszterelnök az ügynököktől is megköveteli és kell, hogy megkövetelje, hogy a törvényt tiszteletben tartásuk s azokat a kivándorlókat, a kiknek brémai utlevélük van, ne háborgassák. Utlevél nélkül senki se utazzék Amerikába. Már azért sem, mert hiszen utlevelet mindenki kap,

Felelős szerkesztő:
DUGOVICH IMRE
Laptulajdonosok: AZ ALAPITÓK
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: 62.

17884/904. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a Pázmány utcában létesítendő csatorna elkészítésére az árlejtés *f. évi november hó 6-án d. e. 10 órakor* a gazdasági ügyosztályban fog megtartatni.

Kikiáltási ár 1690 korona.
Bánatpénz 200 korona.

A terv és a költségvetés, valamint egyéb feltételek a gazdasági ügyosztályban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Szabadkán, 1904. október 21.
A városi tanács.

A barack-cognacot és barack-szeszt ajánlja az Első Alföldi cognacgyár részv. Kecskeméten. A barack-cognac és barackszesz páratlan kitűnő ital.

Jobb a svájci cseresznyeviznél,
Jobb az olasz maraschinonál,
Jobb a francia cognacnál,
Jobb a hollandi genevenél,
Jobb akármely likörnél,
Jobb az angol wyskynél.
Számptalan elismerő levél áll rendelkezésünkre. — Árjegyzékkel kívántra ingyen és bérmentve szolgálunk.

Spitzer
Jgnác • **Vendég-
lőjében**

Vasárnap, folyó hó 30-án
este 10 órakor

tombola
estély. A gyönyörű tombola tárgyak Sugár Béla kirakátaban ..megtekinthetők..

Néhai Piros Józsi
Orcherter hegedűje

eladó

Bővebb felvilágosítást ad özv. Piros Józsiné, István-utca.

1939/904. eln. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a Szabadka sz. kir. város területén 1905 évre legtöbb adót fizetőknek az igazoló választmány által megállapított és hozzám áttett névjegyzékét az 1886 évi XXI. t. c. 28 §-a értelmében folyó évi okt. hó 27-től kezdődő 15 napra közszemlére teszem ki s így a hivatalomban a hivatalos órák alatt a kitétel határidejének lejártáig mindenkor betekinthező s az ellene irányuló s a bíráló választmányhoz intézendő felebbezések pedig ugyan ezen idő alatt hivatalomnál benyújthatók.

Szabadkán 1904 évi október 26-án.

Dr. Biró Károly s. k.
polgármester.

Schmidt Flórián

kefekötő, magán használati és ipari kefék gyári raktára Szabadka, Halasi-ut 217. szám. Saját ház.

Raktáron tart minden e szakmába tartozó kefe árukat, kitűnő tartós gépkéfeket és legjobb minőségű meszelőket. — Elárulás nagyban és kicsinyben. — Ugy helybeli mint vidéki megrendelésekre kiváló gondot fordít.

A cs. és kir. 8. számú huszárezred potkerete pályázatot hirdet a nagy lovassági laktanyában levő trágyakihozására

A pályázók felvilágosítást kaphatnak d. e. 8—10 óráig a pótkeret irodában.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

Egy csinos megjelenésű hivatalnok ösmerttség híján ez uton óhajt megismerkedni egy csinos leánnyal. Cim S. Z. a kiadóhivatalban

Ki akar eladni vagy venni könyvet, enémvet, papírt, írószert, az men- „Antikvárium”-ba, Szabadka. jen az „Antikvárium”-ba, Szabadka. áellenében. Kölesönkönyvtárának havi díja 30 kr. Képes levelező-lapoknak csak 1 kr. darabja az Antikváriumban.

Az „Otthon” kávéházban

a „Bácsmegyei Napló” képes levelezőlapjára figyelmeztetett hölgyet kérem, lehetséges-e az ismeretség. Választ Jó kedvű jelige alatt a kiadó a intézendő.

Zentai vagy Bajai leánnyal szeretnék levelezni. Leveleket kérek „Szabadkai” j. alatt a kiadóba intézni.

Egy jobb menetű vendéglőt keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Egy élteőbb uriemberhez vidékre mint házvezetőnő ajánlkozok egy csinos hölgy. Cim a kiadóhivatalban.

Halottak napjára

1000

darab koszoru

mű- és Viaszkvirágokból van raktáron

BALOG LINA

Virágkereskedésében

1 K-tól feljebb

kaphatók.

Ugy szintén élővirágokból készült koszorúk és csokrok minden árban megrendelhetők a legolcsóbb árban és a megrendelt időre elkészítetnek. — Vidéki megrendelések szépen és pontosan eszközöltetnek. — Megrendelések házhoz szállítatnak.

Cimbalom iskola
öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a KOVACS-féle legujabb cimbalom iskolából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50 legujabb magyar nótával. Az iskola ára 10 kor. Kapható KOVACS JÁNOS okl. cimbalomtanárnál. — Budapest, Erzsébet-körut 5. szám.

Schicht-Szappan

„szarvas” — vagy — „kulcs”

Jeggyel
legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkotórésztől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

PÉNZ4⁰ 0-OS

törlesztéses kölcsönöket nyujtok budapesti és külföldi első rangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatisztéknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezessel és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és diszcreten.

Bank- és magánadósságok convertálása.

LANG SAMU Budapest, VI, Nagymező-utca 12. szám.

A kölcsön nem záloglevelekben. hanem készpénzben lesz folyósítva.

— Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek. —

Osztálysorsjegyek: 1/1 K 12.—, 1/2 K 6.—, 1/4 K 3.—, 1/8 K 1.50.

Nyomatott kiadók Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán.